

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-IX.431.2.26.2018.LB

Warszawa, 25 października 2018 r.

**Pani
Iwona Radzimirska
Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
Gminy Michałowice
Reguły, ul. Aleja
Powstańców Warszawy 1
05-816 Michałowice**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r., poz. 2234) w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz zgodnie z Planem Kontroli Zewnętrznych na rok 2018 kontroler: Lucyna Bieńkowska – starszy inspektor wojewódzki, przeprowadził w dniach od 20 do 24 sierpnia 2018 r. kontrolę problemową w trybie zwykłym w kierowanym przez Panią Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej Gminy Michałowice (zwany dalej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek lub GOPS).

Przedmiot kontroli obejmował organizację i realizację przez gminę zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1952, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, w przedmiocie ustalania uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2017 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, tj. do 20 sierpnia 2018 r.

Kontrolę odnotowano w książce kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej pod poz. 2.

Niniejszym przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

Za okres objęty kontrolą Wojewoda Mazowiecki **pozytywnie** ocenił działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Michałowice podjęte w zakresie organizacji zadania oraz **pozytywnie pomimo stwierdzonych uchybień** ocenił działania podjęte z zakresu realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych w przedmiocie ustalania uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego.

1. Organizacja realizacji zadania

Kierownikiem jednostki kontrolowanej jest pani Iwona Radzimirska, pełniąca tę funkcję od 1 czerwca 2004 r. Na stanowisku głównej księgowej zatrudniona jest pani Urszula Gwardys – od 1 października 2003 r.

W ramach realizacji zadania, Wójt Gminy Michałowice będący organem właściwym, upoważnił Panią Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych. Upoważnienie wydano na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Zadania wynikające z ustawy, Ośrodek realizuje na podstawie obowiązującego regulaminu organizacyjnego, przyjętego zarządzeniem Nr 0030.8.2016 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Michałowice z dnia 18 marca 2016 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Michałowice z późn. zm. W rozdziale III niniejszego regulaminu dotyczącym organizacji Ośrodka w § 8 ust. 1 pkt. 6 wyodrębniono sekcję świadczeń rodzinnych, co tym samym spełnia wymogi w zakresie organizacji realizacji zadania, o których mowa w art. 20 ust. 4 ustawy. Zadania pracowników tej sekcji zostały szczegółowo określone w § 17 regulaminu.

W okresie objętym kontrolą, w Ośrodku zadania polegające na prowadzeniu postępowań w sprawie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wykonywało 6 pracowników GOPS:

1. Pani Iwona Radzimirska – kierownik GOPS Gminy Michałowice, upoważniona do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń rodzinnych oraz wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych (*upoważnienie Nr 88/2009 Wójta Gminy Michałowice z dnia 21 października 2009 r.*).
2. Pani Katarzyna Wróblewska – główny specjalista, upoważniona do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń rodzinnych, w tym do wydawania w tych sprawach decyzji (*upoważnienie Nr 69/2016 Wójta Gminy Michałowice z dnia 12 kwietnia 2016 r.*).
3. Pani Magdalena Mosiejczyk-Gołos – podinspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, upoważniona do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych (*upoważnienie Nr 19/2013 Wójta Gminy Michałowice z dnia 8 lutego 2013 r.*).
4. Pani Agata Witerska – zatrudniona w Sekcji Świadczeń, upoważniona do prowadzenia postępowania w sprawach z zakresu świadczeń rodzinnych (*upoważnienie Nr 104/2017 Wójta Gminy Michałowice z dnia 1 czerwca 2017 r.*).
5. Pani Anna Subocz - zatrudniona w Sekcji Świadczeń, upoważniona do prowadzenia postępowania w sprawach z zakresu świadczeń rodzinnych (*upoważnienie Nr 101/2017 Wójta Gminy Michałowice z dnia 1 czerwca 2017 r.*).
6. Pan Krystian Biedrzycki – podinspektor w sekcji świadczeń rodzinnych, upoważniony do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych (*upoważnienie Nr 214/2017 Wójta Gminy Michałowice z dnia 15 listopada 2017 r.*).

Wszyscy pracownicy prowadzący postępowania w sprawach świadczenia pielęgnacyjnego posiadali do tego stosowne upoważnienia wydane na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych przez Wójta Gminy Michałowice na wniosek kierownika GOPS. Ustalono także, że zakresy obowiązków pracowników wykonujących kontrolowane zadania uwzględniają ich realizację.

2. Ustalanie uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego

W trakcie kontroli badaniu poddano akta 21 spraw wszczętych na podstawie wniosków złożonych przez osoby ubiegające się o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego i zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych w sprawie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego.

Analizą objęto 21¹ decyzji administracyjnych w sprawie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, 13² decyzji administracyjnych zmieniających wysokość kwoty świadczenia pielęgnacyjnego oraz 4³ decyzje uchylające prawo do świadczenia.

Postępowanie w sprawach o świadczenie pielęgnacyjne każdorazowo wszczynane było na wniosek strony, co jest zgodne z art. 23 ust. 1 ustawy:

- 8 spraw na wniosek, którego wzór określał załącznik nr 14 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. poz. 2284), które obowiązywało od 2 stycznia 2016 roku do 31 lipca 2017 roku,

- 13 spraw na wniosek, zgodny z wymogami określonymi w § 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie świadczeń rodzinnych (Dz. U. poz. 1466), które obowiązuje od 01 sierpnia 2017 roku.

Wszystkie wnioski opatrzone były datą wpływu oraz numerem z dziennika korespondencji kontrolowanej jednostki. Ustalono, że formularze wniosków zostały prawidłowo wypełnione przez wnioskodawców. Do wszystkich skontrolowanych spraw dołączone były orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności oraz dokumenty stwierdzające tożsamość osoby ubiegającej się o świadczenie pielęgnacyjne (*od 2017 weryfikacja w systemie emp@tia – dane pesel*), jak również inne wymagane dokumenty konieczne do ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, w tym zaświadczenia lub oświadczenia wnioskodawcy. Ponadto ustalono, że w 20 badanych sprawach wnioskodawcy złożyli oświadczenia dotyczące podleganiu bądź nie podleganiu obowiązkowi ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego. W jednym postępowaniu zakończonym wydaniem decyzji nr 423.31/2017 z 09.08.2017 r. nie pobrano oświadczenia w powyższej kwestii. W aktach sprawy znajdowała się kserokopia oświadczenia dotycząca ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego, które wnioskodawca złożył w dniu 05.12.2016 r., podczas ubiegania się o świadczenie pielęgnacyjne we wcześniejszym okresie.

We wszystkich badanych sprawach, postępowanie zakończono przyznaniem prawa do świadczenia pielęgnacyjnego. Ustalono, że we wszystkich przypadkach prawo do świadczenia pielęgnacyjnego przyznano osobom, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy, tj. matce albo ojcu osoby wymagającej opieki. We wszystkich przypadkach osoby wymagające opieki spełniały wymogi określone w art. 17 ust. 1b ustawy oraz legitymowały się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności bądź orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji i konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

---

¹ numer i data decyzji w sprawie ustalenia prawa świadczenia pielęgnacyjnego: 423.34/2018 z 14.08. 2018 r., 423.29/2018 z 11.04.2018 r., 423.32/2018 z 07.06.2018 r., 423.3/2018 z 17.01.2018 r., 423.1/2018 z 17.01.2018 r., 423.28/2018 z 21.02.2018 r., 423.27/2018 z 14.02.2018 r., 423.31/2018 z 24.04.2018 r., 423.2/2018 z 17.01.2018 r., 423.26/2018 z 09.02.2018 r., 423.35/2017 z 15.12.2017 r., 423.36/2017 z 15.12.2017 r., 423.8 z 13.01.2017 r., 423.31/2017 z 09.08.2017 r., 423.9 z 13.01.2017 r., 423.33/2017 z 20.11.2017 r., 423.37/2017 z 15.12.2017 r., 423.29 z 15.03.2017 r., 423.07 z 18.10.2016 r., 423.3 z 22.11.2016 r., 423.05 z 08.06.2016 r.,

² numer i data decyzji w sprawie zmiany wysokości kwoty świadczenia pielęgnacyjnego: 423.7/2018 z 24.01.2018 r., 423.25/2018 z 24.01.2018 r., 423.4/2018 z 19.01.2018 r., 423.5/2018 z 19.01.2018 r., 423.16 z 18.01.2017 r., 423.11/2018 z 19.01.2018 r., 423.3 z 10.01.2017 r., 423.6/2018 z 19.01.2018 r., 423.147 z 17.01.2017 r., 423.15/2018 z 24.01.2018 r., 423.8/2018 z 19.01.2018 r., 423.9/2018 z 19.01.2018r., 423.10/2018 z 19.01.2018 r.

³ numer i data decyzji uchylających: 423.30/2018 z 24.04.2018 r., 423.35/2018 z 17.08.2018 r., 423.34.2017 z 30.11.2017 r., 423.36/2018 z 17.08.2018 r.,

Świadczenie pielęgnacyjne w 17 przypadkach przyznano za pełne miesiące, w tym: w 4 przypadkach od następnego miesiąca po zakończeniu okresu pobierania świadczenia przyznanego poprzednią decyzją, w 4 przypadkach od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, w 6 przypadkach od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, w 1 przypadku od miesiąca, w którym zrezygnowano z pobierania świadczenia rodzicielskiego, oraz w 2 dwóch przypadkach od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu zakończenia aktywności na rynku pracy. W 4 przypadkach świadczenie pielęgnacyjne przyznano za niepełny miesiąc począwszy od dnia następującego po dniu, w którym: rozwiązano umowę o pracę z osobą uprawnioną do świadczenia pielęgnacyjnego (2), zakończono pobieranie świadczenia rodzicielskiego (1) oraz zakończono pobieranie zasiłku dla bezrobotnych (1) - decyzja nr 423.05 z 8.06.2016 r., tj. wydana przed prowadzeniem w ustawie o świadczeniach rodzinnych art. 17 ust. 6, który stanowi, że zarejestrowanie w powiatowym urzędzie pracy jako osoba poszukująca pracy albo posiadanie statusu bezrobotnego nie ma wpływu na uprawnienie do świadczenia pielęgnacyjnego.

W 20 przypadkach prawo do świadczenia pielęgnacyjnego przyznano zgodnie z postanowieniami art. 24 ust. 4 ustawy, tj. do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, natomiast w jednym przypadku – na czas nieokreślony (*decyzja nr 423.29/2018 z 11.04.2018 r.*).

Kwotę świadczenia pielęgnacyjnego przysługującą za niepełny miesiąc ustalano prawidłowo, zgodnie z zapisami zawartymi w art. 17 ust. 4. Kwoty należne za pełny miesiąc również ustalono prawidłowo i miesięcznie jego wysokość wynosiła: 1300 zł w 2016 r. zgodnie z treścią art. 17 ust. 3 ustawy, 1406 zł w 2017 r. zgodnie z obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 listopada 2016 r. w sprawie kwoty świadczenia pielęgnacyjnego w roku 2017 (M.P. poz. 1103) oraz 1477 zł w 2018 r. zgodnie z obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 listopada 2017 r. w sprawie kwoty świadczenia pielęgnacyjnego w roku 2018 (M.P. poz. 1014). We wszystkich poddanych kontroli decyzjach administracyjnych w sprawie zmiany decyzji ustalającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego w zakresie zmiany wysokości świadczenia prawo do świadczenia ustalono odpowiednio od 1 stycznia 2017 r., bądź od 1 stycznia 2018 r.

Stwierdzono, że w 19 przypadkach jako formę wypłaty świadczenia wskazano przelew na konto bankowe, a w pozostałych 2 przypadkach – przekazem pocztowym. We wszystkich przypadkach w treści decyzji prawidłowo wskazano sposób wpłat świadczenia.

Na podstawie analizy 21 decyzji administracyjnych w sprawie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, 13 decyzji w sprawie zmiany wysokości świadczenia pielęgnacyjnego oraz 4 decyzji uchylających prawo do świadczenia ustalono, że decyzje zawierały elementy, o których mowa w art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁴ tj.: oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji.

We wszystkich badanych przypadkach decyzje zostały wydane przez osoby upoważnione, zgodnie z treścią upoważnienia udzielonego przez Wójta Gminy Michałowice.

Stwierdzono, że w 4⁵ spośród 29 decyzji administracyjnych wydanych po 1 czerwca 2017 r., w pouczeniu decyzji nie uwzględniono informacji o prawie strony do zrzeczenia się odwołania

⁴ Dz. U. z 2017 r., poz. 1257, z późn. zm. - zwany dalej k.p.a. lub Kodeks postępowania administracyjnego,

⁵ dotyczy decyzji oznaczonych: 423.34/2017 z 30.11.2017 r., 423.36/2018 z 17.08.2018 r., 423.35/2018 z 17.08.2018 r., 423.6/2018 z 19.01.2018 r.

i jego skutkach. Ustalono również, że w decyzji o numerze 423.34/2017 z 30.11.2017 r. uchylającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, przywołano błędny artykuł Kodeksu postępowania administracyjnego - tj. 163 zamiast 155. Uchylenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego nastąpiło na wniosek strony, wobec powyższego w podstawie prawnej należało przywołać art. 155 k.p.a., zgodnie z którym *decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła prawo, może być w każdym czasie za zgodą strony uchylona lub zmieniona przez organ administracji publicznej, który ją wydał, jeżeli przepisy szczególne nie sprzeciwiają się uchyleniu lub zmianie takiej decyzji i przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony (...)*. W powyższej sprawie zastosowano art. 163 k.p.a. - *organ administracji publicznej może uchylić lub zmienić decyzję, na mocy której strona nabyła prawo, także w innych przypadkach oraz na innych zasadach niż określone w niniejszym rozdziale, o ile przewidują to przepisy szczególne*, który stosuje się w sytuacji zmiany lub uchylenia decyzji administracyjnej z urzędu przez właściwy organ.

We wszystkich badanych przypadkach decyzje doręczano stronie prawidłowo, tj. za pośrednictwem operatora pocztowego listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru lub były przez stronę osobiście w siedzibie Ośrodka, co potwierdzone zostało podpisem i datą odbioru na kopii decyzji, co jest zgodne z art. 46 § 1 k.p.a.

Ustalono, że w skontrolowanych sprawach, we wszystkich miesiącach obowiązywania i realizacji skontrolowanych decyzji, terminowo wypłacano świadczenia.

We wszystkich 21 badanych sprawach jednostka kontrolowana wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w sprawie ustalenia okresu niezbędnego do uzyskania okresu ubezpieczenia emerytalnego i rentowego (*składkowego i nieskładkowego*) odpowiednio 20-letniego przez kobietę i 25-letniego przez mężczyznę.

Stwierdzono, że organ właściwy opłacał składkę na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za 19 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne. W przypadku 2 osób nie opłacano składek, ponieważ osoby te osiągnęły wymagany prawem okres ubezpieczenia emerytalno-rentowego. Ponadto Ośrodek opłacał składkę na ubezpieczenie zdrowotne za 3 osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, ponieważ osoby te nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. Dokonywano w tym zakresie stosownych ustaleń.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

1. W 4 decyzjach administracyjnych wydanych po 1 czerwca 2017 r. nie zastosowano art. 127a ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.
2. W postępowaniu administracyjnym zakończonym wydaniem decyzji nr 423.29 z 15.03.2017 r. nie ustalono aktualnej sytuacji wnioskodawcy dotyczącej podlegania obowiązkowi ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego z innego tytułu.
3. W 1 decyzji uchylającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na wniosek strony, wskazano błędny artykuł z Kodeksu postępowania administracyjnego jako podstawę uchylenia decyzji.

Za stwierdzone uchybienia odpowiedzialność ponosi Pani jako Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Michałowice oraz pracownicy merytoryczni realizujący kontrolowane zagadnienia.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Panią do podjęcia następujących działań:

1. W pouczeniach decyzji umieszczać informacje o możliwości oraz skutkach zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania, zgodnie zapisem art. 127a Kodeksu postępowania administracyjnego.

2. Przy ubieganiu się wnioskodawców o świadczenie pielęgnacyjne każdorazowo ustalać czy osoba podlega (bądź nie podlega) ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu oraz zdrowotnemu z innego tytułu, w myśl przepisów art. 6 ust. 2b ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U z 2017 r. poz.1778 z późn. zm.) oraz art. 66 ust. 1 pkt 28a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1510 z późn. zm.).
3. W decyzjach uchylających prawo do świadczenia na wniosek strony, w podstawie prawnej wskazywać prawidłowy artykuł Kodeksu postępowania administracyjnego jako podstawę uchylenia decyzji.

Jednocześnie informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń i wniosków pokontrolnych.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Anna Karpińska
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pan Krzysztof Grabka
Wójt Gminy Michałowice